

Bwyd a Chi 2, Cylch 9: Pennod 5 – Llwyfannau ar-lein

Cyflwyniad

Mae llwyfan gwerthu bwyd ar-lein yn fusnes technoleg sy'n hwyluso cyfnewid bwyd rhwng gwerthwyr a defnyddwyr. Rhaid i unrhyw fusnes sy'n gwerthu bwyd ar-lein, gan gynnwys busnesau dosbarthu bwyd, gael ei gofrestru fel busnes bwyd. [\(footnote 1\)](#) Mae'r ASB yn darparu canllawiau ar gyfer busnesau bwyd sy'n defnyddio llwyfannau ar-lein. [\(footnote 2\)](#) Bydd swyddog diogelwch bwyd o'r awdurdod lleol yn arolygu busnes i sicrhau ei fod yn dilyn cyfraith hylendid bwyd fel bod y bwyd yn ddiogel i'w fwyta.

Mae Bwyd a Chi 2 yn gofyn i'r ymatebwyr am eu defnydd o wahanol fathau o lwyfannau ar-lein sy'n gwerthu bwyd, a'u profiadau ohonyn nhw. Gofynnwyd cwestiynau i ystod o lwyfannau ar-lein, fel busnesau bwyd a gwefannau dosbarthu bwyd, apiau rhannu bwyd, a marchnadoedd cyfryngau cymdeithasol.

Mae'r bennod hon yn rhoi trosolwg o ddefnydd yr ymatebwyr o lwyfannau ar-lein, gan gynnwys pa mor aml mae pobl yn defnyddio llwyfannau ar-lein i brynu bwyd a diod, a'r mathau o fwyd a diod mae pobl yn eu harchebu. Mae hefyd yn darparu gwybodaeth am ymwybyddiaeth pobl a'u defnydd o sgoriau hylendid bwyd a gwybodaeth am alergenau ar lwyfannau ar-lein.

Pa lwyfannau ar-lein a ddefnyddir i archebu bwyd neu ddiod ar-lein?

Gofynnwyd i'r ymatebwyr nodi a ydyn nhw erioed wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein trwy nifer o wahanol lwyfannau. Dywedodd chwech o bob deg o'r ymatebwyr (60%) eu bod wedi archebu bwyd neu ddiod o wefannau bwyty, siop tecawê neu gaffi; ac roedd ychydig dros hanner yr ymatebwyr (55%) wedi archebu gan gwmni archebu a dosbarthu ar-lein (er enghraifft, Just Eat, Deliveroo, Uber Eats). Roedd tua thri o bob deg o'r ymatebwyr (27%) wedi archebu bwyd trwy farchnad ar-lein (er enghraifft Amazon, Gumtree, Etsy). Y llwyfannau a ddefnyddiwyd leiaf gan ymatebwyr oedd apiau rhannu bwyd (er enghraifft Olío, Too Good To Go) (17%) a llwyfannau cyfryngau cymdeithasol (er enghraifft, Facebook, Instagram, Nextdoor) (7%) (Ffigur 16). [\(footnote 3\)](#)

Roedd y defnydd o farchnadoedd ar-lein (er enghraifft, Amazon, Gumtree, Etsy) i archebu bwyd neu ddiod yn amrywio rhwng gwahanol gategorïau o bobl yn y ffyrdd canlynol:

- Grŵp oedran: roedd oedolion iau yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein o gymharu ag oedolion hŷn. Er enghraifft, roedd 33% o'r rheiny 16-24 oed wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein o gymharu â'r rheiny 65-74 oed (13%) a'r rhai 75 oed a hŷn (7%).
- Maint y cartref: roedd yr ymatebwyr a oedd yn byw mewn cartrefi mwy yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein na'r rheiny a oedd yn byw mewn cartrefi llai. Er enghraifft, roedd 16% o'r rheiny sy'n byw mewn cartrefi 1 person wedi archebu bwyd

neu ddiod o farchnad ar-lein o gymharu â 34% o'r rheiny mewn cartrefi â 4 person a 34% o'r rheiny mewn cartrefi 5 person neu fwy.

- Plant (dan 16 oed) yn y cartref: roedd 34% o'r rheiny â phlant o dan 16 oed yn y cartref wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein o gymharu â 24% o'r rheiny heb blant o dan 16 oed.
- Plant dan chwe blwydd oed yn y cartref: roedd 35% o'r rheiny â phlant o dan chwe oed yn y cartref wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein o gymharu â 26% o'r rheiny heb blant o dan chwe oed.
- Incwm blyneddol y cartref: roedd yr ymatebwyr ag incwm llai na £19,000 (33%) yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein na chartrefi ag incwm rhwng £32,000-£63,999 (25%).
- Diogeledd bwyd: roedd yr ymatebwyr yn y categorïau isel (40%) neu isel iawn (38%) o ran diogeledd bwyd yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein na'r rheiny â diogeledd bwyd ymylol (27%) neu uchel (23%).
- Cyfrifoldeb dros siopa: roedd y rheiny sy'n siopa am fwyd (28%) yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o farchnad ar-lein na'r rheiny nad ydyn nhw byth yn siopa am fwyd (15%).

Roedd defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol (er enghraifft, Facebook, Instagram, Nextdoor) i archebu bwyd neu ddiod yn amrywio rhwng gwahanol gategorïau o bobl yn y ffyrdd canlynol:

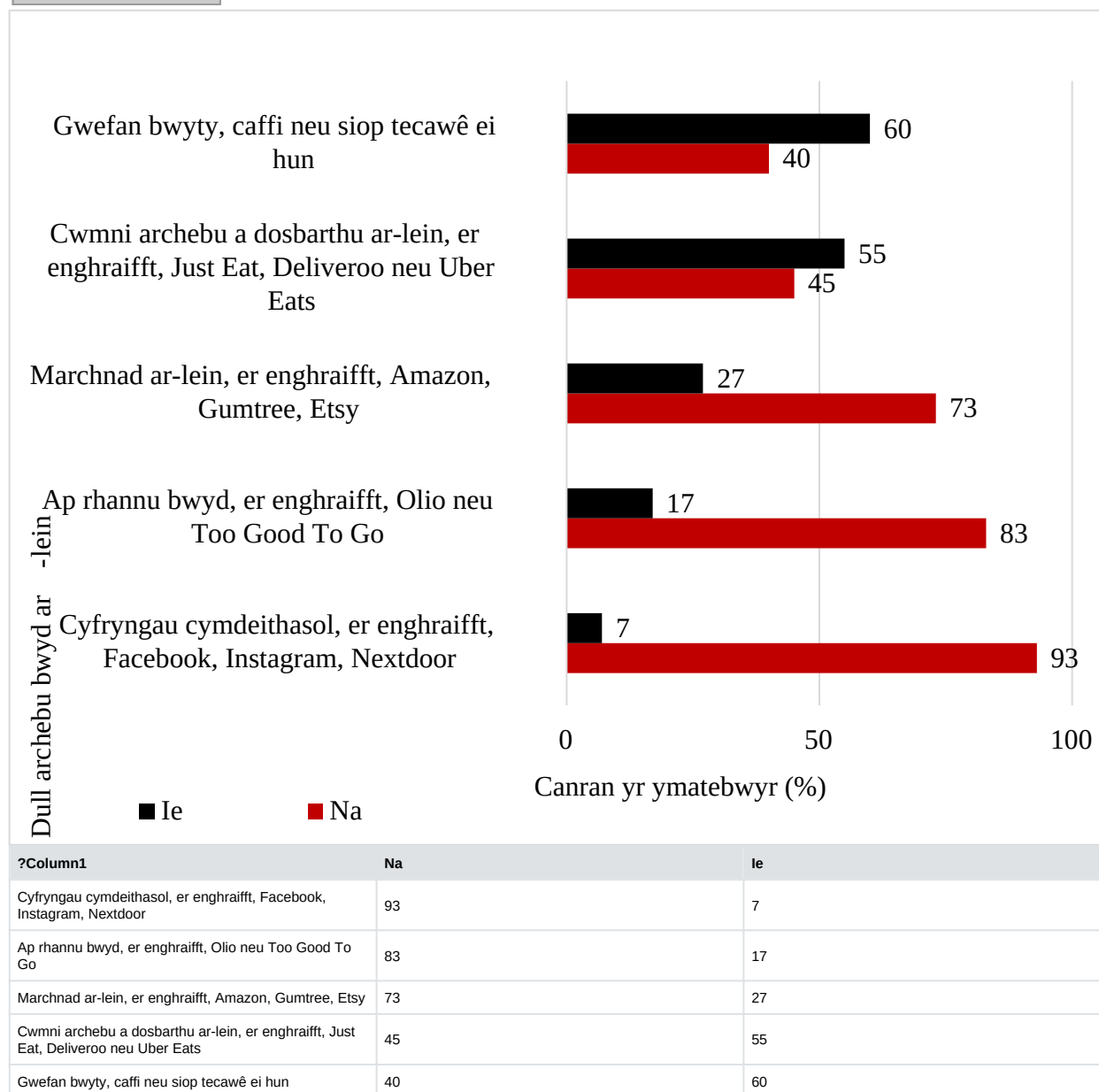
- Gr?p oedran: roedd oedolion dan 45 oed yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod drwy'r cyfryngau cymdeithasol nag oedolion h?n. Er enghraifft, roedd 15% o'r rheiny 25-34 oed a 12% o'r rheiny 35-44 oed wedi archebu bwyd neu ddiod drwy'r cyfryngau cymdeithasol o gymharu â 2% o bobl 75 oed neu h?n.
- Diogeledd bwyd: roedd y rhai â lefelau is o ddiogeledd bwyd yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o'r cyfryngau cymdeithasol. Er enghraifft, roedd 20% o'r rheiny â diogelwch bwyd isel iawn wedi archebu bwyd neu ddiod o'r cyfryngau cymdeithasol o gymharu â 4% o'r rheiny â diogelwch bwyd uchel.

Roedd defnyddio apiau rhannu bwyd (er enghraifft Olío, Too Good To Go) i archebu bwyd neu ddiod yn amrywio rhwng gwahanol gategorïau o bobl yn y ffyrdd canlynol:

- Gr?p oedran: roedd oedolion iau yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod trwy ap rhannu bwyd nag oedolion h?n. Er enghraifft, roedd 27% o oedolion 16-24 oed wedi archebu bwyd neu ddiod trwy ap rhannu bwyd o gymharu â 6% o bobl 75 oed neu h?n.
- Maint y cartref: roedd yr ymatebwyr a oedd yn byw mewn cartrefi mwy yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o ap rhannu bwyd na'r rheiny a oedd yn byw mewn cartrefi llai. Er enghraifft, roedd 32% o'r rheiny a oedd yn byw mewn cartrefi 5 person neu fwy wedi archebu bwyd neu ddiod o ap rhannu bwyd o gymharu ag 9% o'r rheiny mewn cartrefi 1 person.
- NS-SEC: roedd yr ymatebwyr a oedd yn ddi-waith dros gyfnod hir a/neu nad oeddent erioed wedi gweithio (27%) yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod o ap rhannu bwyd na'r rhai mewn galwedigaethau (er enghraifft, 12% mewn galwedigaethau canolradd a 10% mewn galwedigaethau goruchwyllo a thechnegol is).
- Diogeledd bwyd: roedd y rheiny â diogeledd bwyd ymylol (20%), isel (23%) ac isel iawn (27%) yn fwy tebygol o fod wedi archebu bwyd neu ddiod trwy ap rhannu bwyd na'r rheiny â diogeledd bwyd uchel (13%).

Ffigur 16. Y llwyfannau y mae'r ymatebwyr yn archebu bwyd neu ddiod ar-lein.

Newid i weld tabl a fersiwn hygyrch

Lawrlwytho'r siart hon

[Delwedd .csv](#)

Ffynhonnell: Bwyd a Chi 2: Cylch 9

Beth mae unigolion yn ei archebu ar-lein o wefan bwyty, siop tecawê neu gaffi?

Roedd yr ymatebwyr a archebodd fwyd neu ddiod o wefan bwyty, siop tecawê neu gaffi yn fwyaf tebygol o archebu prydau neu fyrbrydau wedi'u coginio a'u paratoi (90%), nwyddau wedi'u pobi a phwddinau (19%) ac ysgytlaeth/hufen iâ (14%). [\(footnote 4\)](#) Yn yr un modd, roedd y rheiny a archebodd fwyd neu ddiod gan gwmni archebu a dosbarthu ar-lein yn fwyaf tebygol o archebu prydau neu fyrbrydau wedi'u coginio a'u paratoi (93%), nwyddau wedi'u pobi a phwddinau (19%) ac ysgytlaeth/hufen iâ (19%). [\(footnote 5\)](#)

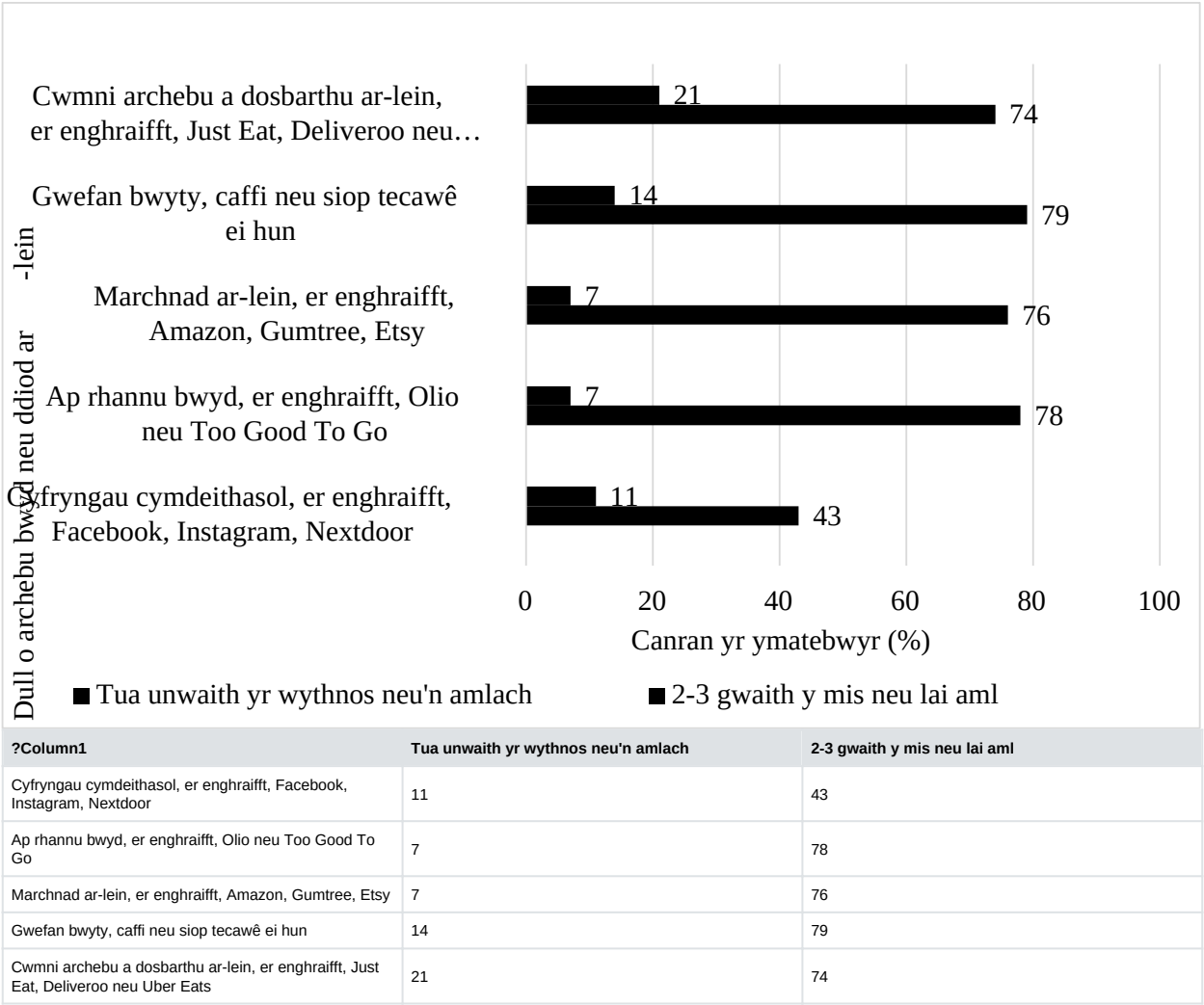
Pa mor aml y mae'r ymatebwyr yn archebu bwyd neu ddiod trwy lwyfannau ar-lein?

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd wedi archebu bwyd neu ddiod trwy ystod o lwyfannau ar-lein pa mor aml yr oedden nhw'n archebu bwyd neu ddiod trwy'r llwyfan hwnnw. Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn archebu bwyd neu ddiod o bob math o lwyfannau ar-lein 2-3 gwaith y mis neu'n llai aml, gyda lleiafrif yn defnyddio'r mathau hyn o lwyfannau tua unwaith yr wythnos neu'n amlach. Er enghraifft, roedd un rhan o bump (21%) o'r ymatebwyr yn archebu bwyd neu ddiod trwy gwmni archebu a dosbarthu ar-lein (er enghraifft, Just Eat, Deliveroo, Uber Eats) tua unwaith yr wythnos neu'n amlach, ac roedd 74% o'r ymatebwyr yn gwneud hyn tua 2-3 gwaith y mis neu'n llai aml. Dywedodd bron i hanner (46%) yr ymatebwyr nad oedden nhw'n gallu cofio pa mor aml yr oedden nhw'n archebu bwyd neu ddiod o lwyfan cyfryngau cymdeithasol (er enghraifft, Facebook, Instagram, Nextdoor) (Ffigur 17). [\(footnote 6\)](#)

Ffigur 17. Pa mor aml y mae'r ymatebwyr yn archebu bwyd neu ddiod trwy wahanol lwyfannau ar-lein.

Newid i weld tabl a fersiwn hygyrch

Newid i weld siart

Defnydd o'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd ar lwyfannau ar-lein

Mae'r [Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd](#) yn helpu pobl i wneud dewisiadau gwybodus o ran ble i fwyta allan neu siopa am fwyd trwy roi gwybodaeth glir am safonau hylendid busnesau. Mae busnesau'n cael sgôr o 0 i 5. Mae sgôr o 5 yn dangos bod y safonau hylendid yn dda iawn ac mae sgôr o 0 yn dangos bod angen gwella ar frys. Mae'r ASB yn rhoi'r cynllun ar waith mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon.

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a oedd wedi archebu bwyd neu ddiod trwy lwyfan ar-lein ac a oedd wedi clywed am y Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd pa mor aml yr oedden nhw'n edrych am sgoriau'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd wrth archebu bwyd a diod ar-lein. Roedd bron i hanner yr ymatebwyr (47%) yn chwilio am sgoriau'r CSHB 'bob amser' neu 'y rhan fwyaf o'r amser'. Roedd 30% o'r ymatebwyr yn gwneud hyn tua hanner yr amser neu'n achlysurol, ac nid oedd 21% o'r ymatebwyr byth yn chwilio am sgôr hylendid wrth archebu bwyd a diod ar-lein. [\(footnote 7\)](#)

Gofynnwyd i'r ymatebwyr a ddywedodd eu bod yn chwilio am sgoriau'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd wrth archebu bwyd neu ddiod ar-lein pa mor aml oedd y sgoriau'n hawdd eu canfod. Dywedodd hanner yr ymatebwyr (50%) fod y sgoriau 'bob amser' neu'r 'rhan fwyaf o'r amser' yn hawdd eu canfod; dywedodd 38% fod y sgoriau'n hawdd eu canfod tua hanner yr amser neu'n achlysurol; a dywedodd 4% nad oedd y sgoriau byth yn hawdd eu canfod. [\(footnote 8\)](#)

Gorsensitifrwydd i fwyd a defnyddio llwyfannau ar-lein

Gofynnwyd i'r ymatebwyr sydd â gorsensitifrwydd i fwyd, a/neu sy'n byw gyda rhywun â gorsensitifrwydd i fwyd, pa mor aml y maen nhw'n chwilio am wybodaeth sy'n eu galluogi i nodi bwyd a allai achosi adwaith gwael neu annymunol wrth archebu bwyd neu ddiod ar-lein. O'r rheiny, roedd un o bob pump (20%) o'r ymatebwyr yn dweud eu bod bob amser yn chwilio am wybodaeth a fyddai'n eu galluogi i nodi bwyd a allai achosi iddyn nhw gael adwaith gwael neu annymunol, ac roedd 40% o'r ymatebwyr yn chwilio am yr wybodaeth hon yn llai aml (hynny yw, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, yn achlysurol). Fodd bynnag, dywedodd 36% nad oeddent byth yn chwilio am wybodaeth a fyddai'n eu galluogi i nodi bwyd a allai achosi adwaith gwael neu annymunol wrth archebu bwyd neu ddiod ar-lein. [\(footnote 9\)](#)

O'r ymatebwyr hynny sy'n chwilio am wybodaeth ar-lein sy'n eu galluogi i osgoi bwyd a allai achosi adwaith corfforol gwael neu annymunol, dywedodd hanner (48%) ei bod bob amser, neu'r rhan fwyaf o'r amser, yn hawdd dod o hyd i'r wybodaeth hon. Dywedodd 30% ei bod yn hawdd dod o hyd i'r wybodaeth hon weithiau neu nad oedd byth yn hawdd dod o hyd iddi. [\(footnote 10\)](#) O'r rheiny sy'n dod o hyd i wybodaeth am alergenau wrth chwilio am hyn ar-lein, dywedodd chwech o bob deg (60%) fod yr wybodaeth hon bob amser neu'r rhan fwyaf o'r amser yn hawdd ei deall. [\(footnote 11\)](#)

1. [Cyngor i fusnesau sy'n gwerthu bwyd ar-lein, ASB. Rheoliad \(CE\) Senedd a Chyngor Ewrop Rhif 178/2002, 28 Ionawr 2002](#)

2. [Gwerthu o bell, archebu trwy'r post a dosbarthu, ASB. Diogelwch bwyd ar gyfer dosbarthu bwyd, ASB.](#)

3. Cwestiwn: Ydych chi erioed wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein trwy'r canlynol...? a) gwefan bwyty, caffi neu siop tecawê ei hun. b) cwmni archebu a dosbarthu ar-lein, er enghraifft, Just Eat, Deliveroo neu Uber Eats, ac ati. c) marchnad ar-lein, er enghraifft, Amazon, Gumtree, Etsy, ac ati. d) cyfryngau cymdeithasol, er enghraifft, Facebook, Instagram, Nextdoor, ac ati. e) ap rhannu bwyd, er enghraifft, Olío neu Too Good To Go, ac ati. Ymatebion: ydw, nac ydw. Sylfaen= 3530, pawb a ymatebodd ar-lein.

4. Cwestiwn: Yn ystod y 12 mis diwethaf, pa fwydydd neu ddiodydd ydych chi wedi'u harchebu ar-lein yn uniongyrchol trwy wefan bwyty, caffi neu siop tecawê eu hun? Ymatebion: prydau wedi'u coginio a'u paratoi neu fyrbrydau, bwydydd a phwddinau wedi'u pobi, fel cacennau caws, cacennau, bisgedi, bara ac ati neu does/cymysgeddau i wneud y rhain, ysgythaeth/hufen iâ, diodydd protein, ffwrwythau neu lysiau ffres (heb eu coginio), cynhyrchion llaeth, fel llaeth, caws, iogwrt, menyn ac ati, diodydd alcoholaidd, fel cwrw, gwin, gwirodydd, coctels, diodydd di-alcohol, arall (nodwch). Sylfaen 1,879, pawb a ymatebodd ar-lein sydd erioed wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein drwy'r llwyfan/gwefan hon, ac eithrio'r rheiny na allant gofio'r hyn a brynwyd ganddyn nhw

5. Cwestiwn: Yn ystod y 12 mis diwethaf, pa fwyd neu ddiod ydych chi wedi'u harchebu ar-lein trwy gwmni archebu a dosbarthu bwyd ar-lein, er enghraifft Just Eat, Deliveroo neu Uber Eats ac ati? Ymatebion: prydau wedi'u coginio a'u paratoi neu fyrbrydau, bwydydd a phwddinau wedi'u pobi, fel cacennau caws, cacennau, bisgedi, bara ac ati neu does/cymysgeddau i wneud y rhain, ysgythaeth/hufen iâ, diodydd protein, ffwrwythau neu lysiau ffres (heb eu coginio), cynhyrchion llaeth, fel llaeth, caws, iogwrt, menyn ac ati, melysion a siocledi, diodydd alcoholaidd, fel cwrw, gwin, gwirodydd, coctels, diodydd di-alcohol, arall (nodwch). Sylfaen 1603, pawb a ymatebodd ar-lein sydd erioed wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein drwy'r llwyfan/gwefan hon, ac eithrio'r rheiny na allant gofio'r hyn a brynwyd ganddyn nhw

6. Cwestiwn: Pa mor aml ydych chi'n archebu bwyd neu ddiod ar-lein...? A) gwefan bwyty, caffi neu siop tecawê ei hun. b) cwmni archebu a dosbarthu ar-lein, er enghraifft, Just Eat, Deliveroo neu Uber Eats, ac ati. C) marchnad ar-lein, er enghraifft, Amazon, Gumtree, Etsy, ac ati. d) cyfryngau cymdeithasol, er enghraifft, Facebook, Instagram, Nextdoor, ac ati. e) ap rhannu bwyd, er enghraifft, Olío neu Too Good to Go, ac ati. Ymatebion: bob dydd, bron bob dydd, 2-3 gwaith yr wythnos, tua unwaith yr wythnos, 2-3 gwaith y mis, tua unwaith y mis, llai nag unwaith y mis, byth, methu cofio. Sylfaen A = 2006, B = 1682, C = 920, D = 223, E = 487, pawb a ymatebodd ar-lein

7. Cwestiwn: Pan fyddwch chi'n archebu bwyd a diod ar-lein, pa mor aml ydych chi'n chwilio am sgoriau'r Cynllun Sgorio Hyllendid Bwyd? Ymatebion: bob amser, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, weithiau, byth, ddim yn gwybod. Sylfaen = 2317, pawb a ymatebodd ar-lein sydd wedi archebu bwyd a diod ar-lein ac sydd wedi clywed am y Cynllun Sgorio Hyllendid Bwyd (CSHB).

8. Cwestiwn: Pan fyddwch chi'n chwilio am sgoriau'r Cynllun Sgorio Hyllendid Bwyd wrth archebu bwyd a diod ar-lein, pa mor aml ydyn nhw'n hawdd eu canfod? Ymatebion: bob amser, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, weithiau, byth, ddim yn gwybod. Sylfaen = 1796, pawb a ymatebodd ar-lein ac sy'n chwilio am sgoriau'r Cynllun Sgorio

9. Cwestiwn: Pan fyddwch chi'n archebu bwyd a diod ar-lein, pa mor aml ydych chi'n chwilio am wybodaeth sy'n eich galluogi i nodi bwyd a allai achosi adwaith corfforol gwael neu annymunol i chi neu i rywun arall yn eich cartref? Ymatebion: bob amser, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, weithiau, byth, ddim yn gwybod, dydw i ddim yn archebu bwyd a diod ar-lein. Sylfaen= 2101, pawb a ymatebodd ar-lein sydd wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein ac sy'n dioddef adwaith corfforol gwael neu annymunol ar ôl bwyta bwydydd penodol, neu sy'n osgoi rhai bwydydd oherwydd yr adwaith gwael y gallen nhw ei achosi, a/neu sy'n byw gydag o leiaf un oedolyn neu blentyn arall
10. Cwestiwn: Pan fyddwch chi'n archebu bwyd a diod ar-lein ac yn edrych am wybodaeth sy'n eich galluogi i nodi bwyd a allai achosi adwaith corfforol gwael neu annymunol i chi neu i rywun arall yn eich cartref, pa mor aml, os o gwbl, y bydd yr wybodaeth hon yn hawdd i'w chanfod? Ymatebion: bob amser, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, weithiau, byth, ddim yn gwybod. Sylfaen= 1255, pawb a ymatebodd ar-lein sydd wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein, sy'n chwilio am wybodaeth am alergenau wrth archebu bwyd a diod ar-lein, ac sy'n dioddef adwaith corfforol gwael neu annymunol ar ôl bwyta bwydydd penodol, neu sy'n osgoi rhai bwydydd oherwydd yr adwaith gwael y gallen nhw ei achosi, a/neu sy'n byw gydag o leiaf un oedolyn neu blentyn arall.
11. Cwestiwn: Pan fyddwch chi'n archebu bwyd a diod ar-lein ac yn dod o hyd i wybodaeth sy'n eich galluogi i nodi bwyd a allai achosi adwaith corfforol gwael neu annymunol i chi neu i rywun arall yn eich cartref, pa mor aml, os o gwbl, y bydd yr wybodaeth hon yn hawdd i'w deall? Ymatebion: bob amser, y rhan fwyaf o'r amser, tua hanner yr amser, weithiau, byth, ddim yn gwybod. Sylfaen= 1134, pawb a ymatebodd ar-lein sydd wedi archebu bwyd neu ddiod ar-lein, sy'n chwilio am wybodaeth am alergenau wrth archebu bwyd a diod ar-lein, sy'n dod o hyd i wybodaeth am alergenau wrth archebu bwyd a diod ar-lein, ac sy'n dioddef adwaith corfforol gwael neu annymunol ar ôl bwyta bwydydd penodol, neu sy'n osgoi rhai bwydydd oherwydd yr adwaith gwael y gallen nhw ei achosi, a/neu sy'n byw gydag o leiaf un oedolyn neu blentyn arall.